

Homo faber w literaturze i malarstwie XIX i XX wieku. Przedstaw temat na wybranych przykładach

Motyw **homo faber**, czyli człowieka jako wytwórcy, budowniczego i konstruktora, jest obecny w literaturze i malarstwie XIX i XX wieku. Postać ta, często symbolizująca rozum, racjonalność i zdolność do tworzenia, odzwierciedla zmieniające się wartości i aspiracje społeczeństw tych epok. Poniżej przedstawiam analizę tego motywu na wybranych przykładach z literatury i malarstwa.

Literatura

„Nędznicy” Victora Hugo (1862) przedstawia różnorodne oblicza ludzkiej pracy i jej wpływ na losy bohaterów. Jednym z kluczowych motywów jest transformacja postaci Jeana Valjeana, który przechodzi od życia przestępczego do roli społecznie odpowiedzialnego obywatela. Valjean, będąc „homo faber”, staje się symbolem siły woli i umiejętności przekształcania swojego losu przez ciężką pracę. Jego działalność w przemyśle, a później w roli burmistrza, pokazuje, jak ludzka determinacja i umiejętności mogą przyczynić się do poprawy życia społecznego i indywidualnego.

„Doktor Faustus” Thomasa Manna (1947) również wprowadza postać, która symbolizuje „homo faber” w kontekście intelektualnym i duchowym. Główny bohater, doktor Faust, jest postacią, która próbuje za pomocą nauki i technologii osiągnąć nieśmiertelność i zrozumieć naturę wszechświata. Mann ukazuje ambicję i nadzieje Faustusa jako odzwierciedlenie współczesnej obsesji na punkcie wiedzy i techniki, a jednocześnie pokazuje, jakie niebezpieczeństwa mogą wynikać z przekraczania granic

ludzkiego rozumienia i moralności.

„Człowiek w poszukiwaniu sensu” Viktora Frankla (1946) jest nieco inny w kontekście motywu „homo faber”. Frankl, jako więzień obozu koncentracyjnego, bada sens życia w ekstremalnych warunkach. Jego refleksje na temat przetrwania i odnajdywania sensu w cierpieniu pokazują, jak człowiek, nawet w obliczu największego zła, może wykorzystywać swoją wewnętrzną siłę i kreatywność do przetrwania i tworzenia wartości, które przekraczają materialne i fizyczne ograniczenia.

Malarstwo

„Stworzenie Adama” Michała Anioła (około 1512) to dzieło, które chociaż powstało w epoce renesansu, wpływało na późniejsze interpretacje motywu „homo faber”. W tym malowidle, Bóg tworzy Adama, który jest przedstawiony jako doskonałe dzieło sztuki, symbolizujące idealne połączenie siły i kreatywności. Mimo że obraz jest wcześniejszy niż XIX wiek, jego wpływ na późniejszą sztukę, która badała ludzką zdolność do tworzenia, jest niewątpliwy. Michał Anioł pokazuje ludzki potencjał i zdolność do twórczości jako coś, co jest bosko inspirowane i niezmiernie wartościowe.

„Zimowa podróż” Edvarda Muncha (1899) to przykład malarstwa, w którym kształtowanie świata przez człowieka zostaje ukazane w kontekście emocjonalnym i psychologicznym. Munch, jako artysta, korzysta ze swojej zdolności do przedstawiania wnętrza ludzkiego umysłu, aby oddać intensywność ludzkich uczuć. W jego obrazach, takich jak „Krzyk”, widzimy, jak artysta, poprzez swoje techniki malarskie, tworzy wizje, które odzwierciedlają jego subiektywne przeżycia i reakcje na świat.

„Fabryka” Diega Rivery (1931) to mural, który dosłownie przedstawia motyw „homo faber” w kontekście przemysłowym. Rivera, znany z zainteresowania społecznymi aspektami pracy, przedstawia fabryki i robotników w sposób, który podkreśla

znaczenie pracy i produkcji w społeczeństwie. Jego prace ukazują ciężką pracę i złożoność procesu produkcji, jednocześnie podkreślając jej wpływ na życie jednostek i społeczeństwa.

Podsumowanie

Motyw „homo faber” w literaturze i malarstwie XIX i XX wieku ukazuje różnorodne oblicza ludzkiej zdolności do tworzenia i przekształcania świata. W literaturze, zarówno w klasycznych powieściach, jak „Nędznicy” Victora Hugo, jak i w późniejszych dziełach takich jak „Doktor Faustus” Thomasa Manna, motyw ten jest używany do eksploracji ambicji, etyki i moralnych konsekwencji ludzkiej twórczości. W malarstwie, od renesansowych wizji Michała Anioła po nowoczesne prace Edvarda Muncha i Diego Rivery, „homo faber” jest przedstawiany jako postać tworząca i przekształcająca rzeczywistość w różnych kontekstach – od boskiego stworzenia po społeczne i przemysłowe realia. Analiza tych dzieł ukazuje, jak zmieniające się wartości i aspiracje kulturowe kształtują nasze zrozumienie ludzkiej zdolności do tworzenia i przekształcania świata.

Jeśli szukacie pomocy w napisaniu własnej pracy - potrzebujecie korepetycji, konsultacji to polecamy stronę [pisanie prac](#) - fachowa pomoc w pisaniu prac - oczywiście tylko w granicach prawa.